

kunst@klassekampen.no

KUNST & kritikk

KUNST PÅ ONSDAG:

Klassekampen anmelder aktuelle utstillinger hver onsdag gjennom hele året. Våre anmeldere kan kontaktes på kunst@klassekampen.no

Hver måned blir vi i tillegg på essays, intervjuer og nyheter fra Kunst-Norge.

Tips til våre kunstsider kan rettes til Sara Hegna Hammer: sarah@klassekampen.no

Øivind Storm Bjerke
Professor i kunsthistorie og kunstkritiker

Tommy Olsson
Kunstner og kunstkritiker

Line Uleklev
Kunsthistoriker og kunstkritiker

Kåre Bulie
journalist og kunst- og litteraturkritiker

PAPIR OG STRIE: Papirservietter var utgangspunktet for Martin Sæthers vittig titulerte utstilling «Min strie» på Femtensesse – et kjærkomment tilskudd til Oslos kunstscene i 2020.

FOTO: ISTAN VIRAG, GJENGITT MED TILLATELSE FRA FEMTENSSESSE OG KUNSTNEREN

Til tross for korona

Bak stengte museer finnes et norsk kunstliv som fortsetter å utvikle seg.

Kåre Bulie
KOMMENTAR

En av de siste utstillingene jeg så i år, opplevdes som særlig velkommen. Ikke bare besto den av sjarmende verk laget av en for meg ukjent ung kunstner, Martin Sæther. Den vittig titulerte «Min strie» ble vist i et galleri som hadde trosset tidens ånd og åpnet i Oslo i koronaåret 2020.

Jenny Kinge har tidligere arbeidet både på det kommersielle Galleri Riis vest i byen og på det kunstnerdrevne 1857 øst i byen. Hennes nye visningsted, Femtensesse – et norrønt ord for en båt med 30 roere – befinner seg både idémessig og geografisk et sted mellom Riis og 1857. Prosjektet holder til i det såkalte Ila pensjonat, en nybarokk bygning med en uvanlig historie: Den stod ferdig like etter første verdenskrig, som et hybelhus for kvinner, men

er i 2020 mer kjent for de mange årene den huset narkomane. Kinge representerer foreløpig fire kunstnere – Sæther er en av dem.

«**Min strie**» hadde et overraskende, og overraskende assosiasjonsskapende, utgangspunkt: papirservietter. Koronarelevant er det også. Sæther hadde revet dem opp og satt dem sammen igjen i fargesterke, visuelt tiltalende kollasjer. Geometriske mønstre dominerte. Noen ganger hadde de følge av blomster. Fargeflater kunne lede tankene til et hus. Vertikale striper hadde åpninger som antydte et landskap. De små bildene gjorde det umulig ikke å tenke på den store modernistiske tradisjonen, men de upretensjose materialene ga verkene preg av humor og nostalgi. Med ett var det blitt mulig å kombinere kunst- og serviettksamling!

Sæther er en av kunstnerne som skal delta i Nasjonal-museets åpningsutstilling, og Femtensesse lover at serviettene blir med også dit. Å oppdage nye interessante kunstnerskap og gallerier føltes ekstra gledelig i 2020, da det var lett å få inntrykk av at det meste forsvant over natten. Koronavirusets langtidsvirkninger er ennå ukjente. Alle tegn på at kunstinstitusjonen ikke lar seg stoppe av det, men fortsetter å utvikle og fornye seg, tar jeg uansett imot med takk.

I en tid da den reisingen som lenge har satt så sterkt preg på internasjonalt kunstliv, med ett er nesten borte, er det dessuten lett å glemme at selv om kunstnerne ikke kan bevege seg som før, kan kunsten og ideene fortsatt forflytte seg. Før tiden viser de samiske kunstnerne Måret Anne Sara og Hans Ragnar Mathisen, som begge holder til i Nord-Norge, verk i Kunsthall Charlottenborg i København. Gruppeutstillingen inkluderer også bidrag av norske Sandra Mujinga. Royal Academy of Arts i London viser på sin side en utstilling hvor Edvard Munch møter den britiske samtidskunstneren Tracey Emin. I Finland har den dansk-norske duoen Elmgreen & Dragset i høst omskapt Espoos museum for moderne kunst til en parkeringsplass.

Både et initiativ som Femtensesse og erfarne signaturer i internasjonal bevegelse er med på å minne om at det skal mer til enn en pandemi for å ta knekken på en bransje som ikke er ukjent med kriser. Snart venter dessuten storslått gjenåpning av alt fra Munchmuseet til Akershus kunstsenter på Lillestrøm, som nå heter Nitja og har fått ny bygning. Til sammen gir det grunn til å håpe på bedre tider i 2021 – også for kunstlivet.

Kåre Bulie
kunst@klassekampen.no

Det nye Sørenga-galleriet Kös

På tur

Tommy Olsson
KUNST

«Thirdspace»

Gruppeutstilling med Hedda Grevle Ottosen, Sofie Kjørum Austlid og Petrine Vinje
Kösk, Sørenga i Oslo
Står til 10. januar

ANMELDELSE

«Thirdspace» er en enda større utstilling enn summen av komponentene den består av.

Nå er min overskrift på en måte stjålet fra det arbeidet som setter tonen her: Fotografiet «The New World» av Sofie Kjørum Austlid. Eller som det symptomatisk står i verkslisten: «Archival pigment print, glass, ramme i valnøtt». Tittelen, sammen med denne beskrivelsen, forsterker den øyeblikkelige følelsen av desorientering som oppstår

når man vingler rundt i et signalbyggskvartal som Sørenga, et kvartal som ikke var der sist gang man passerte.

Legg til at jeg er så dårlig oppdatert at jeg ikke kjenner til noen av kunstnerne fra før, at folk går med munnbind selv utendørs, og at følelsen jeg har av å være et fossil fra en allerede myteomspunnet fortid setter seg som sylskarpe klør i nakken. Fordi jeg er det, og fordi jeg vet det er et generasjonsskifte som foregår nå.

Austlids fotografi, en dokumentarisk registrering av det hullet som oppstår i bybildet når man har revet et bygg, men ennå ikke rukket å få et nytt på plass, relaterer direkte til både situasjonen og tiden vi befinner oss i – og til galleriets geografiske beliggenhet. Sist jeg gikk forbi her så det nemlig omtrent ut som på Austlids fotografi, og ikke nok med at dette galleriet har åpnet i denne arkitektorgien – ikke veldig langt unna går jeg forbi et tomt lokale der beskjeden om at «Her åpner snart et nytt galleri» er klistret på alle rutene.

Fremtiden er særdeles uberegnelig når samtiden er blitt satt på vent for lenge – kanskje det er i dette strøket progresjonen virkelig kommer til å finne sted i årene

OPP I EN HØYERE ENHET: Petrine Vinjes skulpturer av lateks og metall, Hedda Grevle Ottosens malerier og Sofie Kjørum Austlids fotografier.